

Gunilla Nygaard Knudsens prædiken palmesøndag

Taler

Gunilla Nygaard Knudsen
Sognepræst

Dato

24. marts 2024

Sted

Egå Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 12, vers 1-16

- 1 Vi kender nok alle til at have stået over for en svær men vigtig beslutning. Eller at være nær en der befinder sig et sted hvor de ved, at snart må de træffe et svært men afgørende valg. Hvor ens værdighed står på spil.

- 5 Samtidig kender vi alle til følelsen af at ville flygte og skjule sig fra afgørelsen. Den sitrende angst og panik der kan melde sig i vores inderste. Nogle gange fordi vi kan leve i den tro, at vi går til grunde hvis vi træffer dette svære valg som bryder i vores sind imellem selvopfattelse og selvværd, imellem sandhed og løgn, og forestillingen om andre menneskers anseelse. Det er en livsopgave at finde og
- 10 holde ved det anker der bevarer og modner én i de smertelige men vigtige valg.

Jesus befinder sig palmesøndag i Betania. Hjemme hos Maria, Martha og Lazarus. Lige inden han skal ride ud og ride henimod sin skæbne som vi herinde alle kender slutningen på. Og! Både Jesus og Maria ved hvilken alvorlig skæbne

- 15 der venter ham forude når han rider ind igennem Jerusalems gader på et æsel og palmerne lægges ud for ham. Ved at han skal dø. Og det må have skabt frygt og afmagt i dem begge. Gjort dem ængstelige og bekymret.

Hun ved, at det kommer til at ende med et tab. Han ved det. Og tab af liv gør os

- 20 bange. Både når det drejer som et helt konkret menneskeliv vi kan stå over for at skulle miste. Men også i andre sammenhænge. Ens verden bryder lidt sammen. Det ukendte står for døren. Det er ofte derfor vi vælger ikke at være i de svære valg, eller at være sammen med den der står over for noget svært.

- 25 Rundt om Maria uden for huset raser politiske og religiøse strømninger og interesser. Også dengang var verden i opbrud. Som vi også fornemmer i dag.

I dag søger vi at løse alle tidens problemer med politik og det politiske sprog. Alt
30 er politisk i dag siger man. Men hvis vi reducerer vores sprog, vores håb i
hænderne på den politiske dimension, reducerer mennesket til blot at være et
politisk menneske, så er det lidt som om alt i livet og i vores indre bliver en vred
boble af frustration, vrede og politisk afmagt. Som om vi mister en måde at tale
om at være i det svære og derved mister en dimension af at være menneske og at
35 blive sig selv med hinanden.

Det er som om, at måden vi er i vor tid i dag, avler mere modtryk og mismod og
at vi lever i en spiral af de følelser og reaktioner.

40 Vi behøver rum som det der skabes mellem Maria og Jesus i dagens tekst.
Behøver et sprog der kan hjælpe os til at skabe medfølelsens rum som Maria gør
det over for Jesus i dag.

Så vi kan være til stede midt i tiden. Og selvom mange siger at mange ting
45 nedbrydes i dag og at meget er af lave, så kan vi skabe rum eller opdage rum,
opdage al tings forunderlighed. For nogen for første gang, for nogen på ny.

Jeg tror vores hjerter og vores sjæl længes efter et sprog der kan åbne en verden
op som i dag er blevet lukket med magtkampenes retorik der laver os og dem.

50

Og kan man ikke tro på det, så skylder man sig selv og hinanden at tro på troen.

Nu vil jeg gerne læse et stykke op fra en bog ”Deep Purple” skrevet af Christel
Wiinblad. Christel mistede sin bror for 15 år siden til selvmord. Hendes verden
55 som hun kendte den forsvandt den dag han døde og hun skriver mening frem.
Så småt kommer verdens mening og al tings forunderlighed tilbage til livet igen

Og jeg vil gerne læse en side op:

60 ”Hun studerer gærdevalmuens frøkapsel. Hun ser længe og omhyggeligt på det
lille billede, der er af den her i bogen. Hun forstår, at det er i den lille frøkapsel.
Der er hele blomstens frugt og hele blomstens uendelige, lille hjerte? Hun
forstår, at dens små frø spredes ved vinslyngspredning. Hun forstår, at dens små
frø, der indeholder hele artens svimlende håb og hele artens svimlende
65 hemmelighed, slynges ud af frøkapslens små, fine huller i små, fint dosserede
portioner. Hun forstår, at de løftes op, og at de bæres væk af vinden. Hun

forstår, at de løftes op, og at de bæres væk af vindes for aldrig nogensinde at vende tilbage. Hun forstår, at det er den handling, der er hele blomstens død og hele blomstens egentlige gave til det hele? Og snart udfolder de næste 70 gærdevalmuer sig. Og snart udfolder de næste gærdevalmuer hele artens pragt, hele artens bladafsnit og hele artens helt utrolige, stjerneformede støvfang. Og snart sker det hele igen, og det svimler for hende. Det gør hende så dybt og så utroligt forelsket her i alt det, der virkelig findes, og der virkelig er til lige her i 75 den her verden. Det gør hende så dybt og så utroligt forelsket i alt det, der virkelig findes, og der virkelig er til”.

Jeg forestiller mig, at den opdagelse Christel gør her i gærdevalmuens kapsel er den erkendelse Maria står over for Jesus her lige før hans død.

80 Det er så smukt det Maria gør midt i det politiske og religiøse raseri der omgiver dem uden for det lille hus i Betania. Maria ved, at skulle Jesus vælge at gå sit kald helt ud til det yderste vil han ofre sig selv. Men hun forstår, at det er den handling der er hele blomstens død og hele blomstens gave til det hele. Artens 85 svimlende håb og hele artens svimlende hemmelighed. Frøet der slynges ud, løftes op og bæres ud. Hun forstår at det er i den det hele slutter og det hele begynder.

Jesus døde ikke fordi hverken romerne eller nogle jødiske præster tog ham. Eller 90 fordi menneskemængden sagde, at de skulle vælge ham. Den samme menneskemængde som i dag palmesøndag hylder ham, er en masse der ønsker ham død langfredag. Jesus døde i sidste ende på grund af at han var den guddommelige kærlighed der skulle leve videre og blive en evig kærlighed idet han gav sit liv. Man kan spørge sig selv hvad det var der gjorde, at budskabet fra 95 en tømrer fra Nazareth skulle blive til et grundlag for en hel vestlig civilisation? Jeg tror egentlig det er så stort, at det næsten er ufatteligt. Uanset om man tror på kristendommens budskab om, at han vil opstå fra de døde, så fik begivenheden på korset langfredag og den betydning der lå bag reelt en samfundsomvæltende effekt. Bare en tømrer fra Nazareth, *han* var ikke noget 100 særligt det han pegede på, skabte noget særligt. Vakte noget særligt.

Marias medfølelse blev vakt palmesøndag få dage før langfredag. Man kan mærke, at nok har Maria allermest lyst til at fjerne den smerte som hun ved skal overgå ham.

105

Det tror jeg vi alle kender os der står ved siden af et menneske der er i smerte. Vi vil gerne tage det på os. Lige dér er vi lidt af det Jesus gør langfredag. Særligt når vi gør som Maria.

110

Maria salver Jesus til den svære opgave. Hun anerkender det umulige for at gøre det muligt for ham at være i det om bare det er for et øjeblik. derved bliver hun medbærer på hans smerte. For hun ved godt hun ikke kan fjerne den smerte han skal igennem. Men hun kan give ham noget der gør han ved han ikke er alene.

115 Når vi ved vi ikke er alene så kan vi lidt mere, tro lidt mere, håbe lidt mere. Det er vores fineste opgave at åbne verden for vores medmennesker.

Nogle gange skal vi igennem ting som virker mere end hvad vi kan klare. Eller vi kender nogen vi ser der er i noget der vil bringe dem smerte. sådan noget kan
120 avle afmagt. Så meget at vi føler vi er tom for ord. Som om sproget ikke et tilstrækkeligt eller slår til. Måske det er derfor vi slår over i politisk kamp sprog. Så vi kan føle os handlekraftige. Føle os i kontrol. ikke afmægtige.

Men fordi vi er tomme for ord, betyder ikke at der ikke er et sprog. Men blot at
125 vi endnu ikke kender det. Måske vi kan åbne os for det i det religiøse, i det poetiske og kunstneriske – det som ikke er påvirket af det politiske. Så vi kan få vakt en kærlighed til tilværelsen, vores medmennesker. Kærlighed er ikke sødsuppe. Eller disney. Det er desværre lidelse. Og smerte. Det ved Jesus. For når vi står over for noget svært så ved vi, at vi skal tabe noget. Tabe noget af os selv.

130 Eller står man som Maria og snart skal miste en man elsker ved man, at i tabet af den elskede taber man noget af sig selv.

Maria ved det. Snart skal hun miste nogen og noget og hun skaber et rum fuld af medfølelse med hendes oprigtige gestus og nærvær. Det ér hendes ord til det
135 som synes afmægtigt, uretfærdigt, uløseligt, ja endda onskabsfuldt. Et roligt øjeblik midt imens verden raser omkring dem. Medbæreren på den andens smerte. Ikke en der forsøges løses. Ikke en der forsøges negligeres. Marias handling hører vi om i dag. For også den var større end hende.

140 Hverken Maria eller Jesus er de samme mennesker efter det tab der vil komme i påskedagene. Det glemmer vi nogle gange. For i frygten for det ukendte der ligger i det som vi taber gennem smerten, tror vi at vi aldrig kan blive hele igen. Men nogle gange handler det ikke om at blive den samme igen. Men at lade noget nyt lade sig opstå igennem det tabte og brudte. Skønhed er også noget

knækket. Det at være hel er ikke nødvendigvis at komme tilbage. Men at komme igennem det svære og smerten dag for dag lidt som påskens dage falder indtil noget nyt opstår, ja genopstår, og al tings forunderlighed kommer til live igen.

150 Og for det siger vi:

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

155

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

160

Tags

Anden tekstrække, Palmesøndag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/gunilla-nygaard-knudsens-praediken-palmesondag>

165

170

175

180